

Uchwała Nr SO-10/0952/156/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 9 grudnia 2022 roku

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Książ Wlkp. na 2023 rok.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 21/2022 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 2 listopada 2022 r. w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Lisowska

Członkowie: Zdzisław Drost

Małgorzata Okrent

działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.) wyraża o przedłożonym projekcie uchwały budżetowej Gminy Książ Wlkp. na 2023 rok

opinię pozytywną z zastrzeżeniami.

Uzasadnienie

I.

Projekt uchwały budżetowej na 2023 r. Gminy Książ Wlkp. przedłożony został Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu w dniu 10 listopada 2022 r., celem zaopiniowania. Wraz z projektem przedłożone zostało uzasadnienie (objaśnienia) do uchwały oraz materiały informacyjne.

W dniu 28 czerwca 2010 r. Rada Miejska w Książu Wlkp. podjęła uchwałę Nr XLV/303/2010 w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, zmienioną uchwałą Nr XXXIII/216/2013 Rady Miejskiej w Książu Wlkp. z dnia 28 czerwca 2013 roku. Szczegółowość projektu odpowiada wymogom określonym w/w uchwałą.

II.

1. W projekcie uchwały budżetowej ustalone zostały:

- dochody w wysokości 40.757.777,00 zł, w tym dochody:

- bieżące w wysokości 36.117.622,00 zł,
- majątkowe w wysokości 4.640.155,00 zł,
- wydatki w wysokości 47.615.377,00 zł, w tym wydatki:
  - bieżące w wysokości 37.693.034,94 zł,
  - majątkowe w wysokości 9.922.342,04 zł.

Proponowane w projekcie budżetu dochody bieżące powiększone o wolne środki są wyższe od planowanych wydatków bieżących o kwotę 1.224.627,04 zł, a zatem spełniony zostanie wymóg wynikający z przepisu art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Sfinansowanie deficytu budżetu w wysokości 6.857.600,00 zł zaplanowano przychodami z tytułu sprzedaży innych papierów wartościowych – obligacji komunalnych w wysokości 4.057.600,00 zł oraz wolnymi środkami w wysokości 2.800.000,00 zł.

W projekcie zaplanowano przychody w łącznej kwocie 7.800.000,00 zł, w tym z tytułu:

- emisji obligacji komunalnych w kwocie 5.000.000,00 zł,
- wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu w kwocie 2.800.000,00 zł.

Z wyliczeń na podstawie sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września 2022 r. oraz uchwały budżetowej na 2022 r. wg stanu na dzień 10.11.2022 r., tj. dzień złożenia projektu (ostatnia zmiana uchwały budżetowej w zakresie przychodów: Nr XLV/323/2022 Rady Miejskiej w Książu Wlkp. z dnia 29.09.2022 r.) wynika, że Gmina posiada:

- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 384.728,41 zł. W budżecie 2022 r. zaangażowano kwotę 384.728,41 zł. Zatem do dyspozycji nie pozostają żadne środki z tego tytułu,
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 8.498.774,62 zł. W budżecie 2022 r. zaangażowano kwotę 8.498.774,62 zł. Zatem do dyspozycji na 2023 rok nie pozostają żadne środki z tego tytułu.

Zatem Gmina na 2023 rok, poza przychodami z tytułu emisji obligacji komunalnych, nie posiada do dyspozycji żadnych środków.

Z Uzasadnienia do projektu uchwały (str.5) wynika, że kwota zaplanowanych wolnych środków „pochodzi z tytułu otrzymania na podstawie art. 70 j ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jst (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, z późn. zm.) środków od Ministra Finansów jako dodatkowe dochody na rok 2022 z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych wysokości 2.888.418,57 zł. Na podstawie wyliczeń wydatków budżetu, środki w wysokości 2.800.000,00 zł pozostaną niewykorzystane do dnia

31 grudnia 2022 r. wobec powyższego pozwoliło to na wprowadzenie po stronie przychodów do projektu budżetu na rok następny, tj. na rok 2023”

Środki, o których mowa powyżej wprowadzono do budżetu 2022 roku, zarówno po stronie dochodów jak i wydatków, uchwałą Nr XLVI/326/2022 Rady Miejskiej w Książu Wlkp. z dnia 21 października 2022 r. (zwiększenie dochodów i wydatków o ogólną kwotę 6.570.010,80 zł). Kolejne zmiany budżetu pozostawiły zaangażowanie tych dochodów na niezmiennym poziomie (uwzględniono ostatnią zmianę w zakresie budżetu 2022 roku dokonaną uchwałą Nr XLVII/335/2022 Rady Miejskiej w Książu Wlkp. z dnia 5 grudnia 2022 r.).

Ostatnia zmiana w zakresie przychodów i rozchodów budżetu została dokonana uchwałą Nr XLV/323/2022 Rady Miejskiej w Książu Wlkp. z dnia 29 września 2022 r., którą określono:

- przychody w kwocie 8.883.503,03 zł, w tym z tytułu:
  - niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach 384.728,41 zł,
  - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy 8.498.744,62 zł.
- rozchody w kwocie 940.000,00 zł, w tym z tytułu:
  - wykupu innych papierów wartościowych 628.000,00 zł,
  - spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów 312.000,00 zł.

Wobec powyższego wskazane w projekcie budżetu na 2023 r. źródło przychodów z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, jako środki służące sfinansowaniu części deficytu budżetu, w kwocie 2.800.000,00 zł nie znajduje potwierdzenia w dokumentach będących w posiadaniu Izby.

W oparciu o sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego oraz sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30.09.2022 r. Skład Orzekający dokonał szczegółowej analizy wykonania budżetu 2022 roku na koniec III kwartału ustalając, iż:

- wykonane dochody wynoszą 38.425.177,60 zł, co stanowi 82,67% planu, w tym:
  - dochody bieżące 38.425.177,60 zł (82,67% planu),
  - dochody majątkowe 816.304,17 zł (20,22% planu),
- wykonane wydatki wynoszą 31.360.826,88 zł, co stanowi 53,65% planu, w tym:

- wydatki bieżące 28.180.312,98 zł (61,20% planu),
- wydatki majątkowe 3.180.513,90 zł (25,63% planu).

Na koniec okresu uzyskano nadwyżkę budżetu w kwocie 7.880.654,89 zł, przy zakładanym deficycie na poziomie 7.943.503,03 zł.

Ponadto na podstawie sprawozdań budżetowych za lata 2017-2021 ustalono, iż corocznie wynik budżetu Gminy kształtował się następująco:

- w 2017 roku deficyt budżetu w kwocie 3.255.183,80 zł, przy zakładanym na poziomie 6.515.079,00 zł (różnica 3.259.895,20 zł),
- w 2018 roku nadwyżka budżetu w kwocie 1.738.102,28 zł, przy zakładanym deficycie na poziomie 2.157.302,00 zł (różnica 3.895.404,28 zł),
- w 2019 roku nadwyżka budżetu w kwocie 2.976.867,40 zł, przy zakładanym deficycie na poziomie 2.906.405,00 zł (różnica 5.883.272,40 zł),
- w 2020 roku nadwyżka budżetu w kwocie 1.763.449,40 zł, przy zakładanym deficycie na poziomie 5.094.272,00 zł (różnica 6.857.721,40 zł),
- w 2021 roku deficyt budżetu w kwocie 3.787.418,79 zł, przy zakładanym na poziomie 12.630.196,00 zł (różnica 8.842.777,21 zł).

Całokształt powyższych ustaleń wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo posiadania przez Gminę środków do dyspozycji na 2023 rok na sfinansowanie planowanego deficytu, jednak nie odzwierciedlają tego przedłożone dokumenty planistyczne z czego Skład Orzekający czyni zastrzeżenie.

W związku z tym, iż budżet 2022 roku nie został zakończony Skład Orzekający wskazuje na konieczność bieżącego monitorowania wykonania bieżącego budżetu oraz dokonania stosownych zmian przed podjęciem uchwały budżetowej na 2023 rok.

Rozchody 2023 roku zaplanowano w łącznej kwocie 942.400,00 zł, w tym z tytułu wykupu innych papierów wartościowych w kwocie 626.000,00 zł oraz spłat kredytów i pożyczek krajowych w kwocie 316.400,00zł.

2. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw, tj. rezerwy ogólnej i rezerwy celowej mieszczą się w granicach określonych w przepisie art. 222 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych, a rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego mieści się w limicie określonym w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022, poz.261 z późn. zm).
3. Projekt przewiduje wydatki na dotacje celowe: w dziale 921, rozdziale 92120 § 6570 – „Dotacje celowe przekazane z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów

publicznych” (44.000,00 zł).

Skład Orzekający przypomina, że przed udzieleniem w/w dotacji wymagane jest podjęcie przez Radę odrębnych uchwał w tym zakresie.

4. W dochodach w dz. 801, rozdz. 80104 „Przedszkola” w § 2030 „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)” przyjęto kwotę 421.680,00 zł (brak zawiadomienia Wojewody Wielkopolskiego). W uzasadnieniu do projektu (str. 1) przedstawiono sposób wyliczenia kwoty planowanej dotacji oraz zawarto informację, że: „*Po otrzymaniu pisma od Wojewody Wielkopolskiego w sprawie niniejszej dotacji, dokona się odpowiedniej korekty budżetu gminy w roku 2023.*” Powyższą informację zawarto również przy omawianiu planowanych kwot dochodów i wydatków w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej w dz. 801 „Oświata i wychowanie” (str.11).

III.

Skład Orzekający wskazuje, że w przedłożonym projekcie wystąpiły następujące uchybienia:

1. W postanowieniach uchwały w § 3 ust. 1 dokonano omyłki pisarskiej podając, że planowany deficyt zostanie sfinansowany „**wolnymi środkami wolnych środków** jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym (...)”
2. W zał. Nr 8 do projektu uchwały „Dotacje z budżetu Gminy na rok 2023” w części dot. dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych wykazano dotację w dz. 010 „Rolnictwo i łowiectwo” rozdz. **01009 „Spółki wodne”** § 2830 „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych” natomiast z załącznika Nr 2 do projektu uchwały przedstawiającego plan wydatków wynika, że powyższe wydatki zaplanowano w rozdz. **01008 „Melioracje wodne”**. Rozdział 01009 wykazano również w objaśnieniach do projektu (str. 5).
3. W załączniku Nr 8 do projektu uchwały „Dotacje z budżetu Gminy na rok 2023” w części dot. dotacji dla jednostek sektora finansów publicznych w dz. 900 „Gospodarka komunalna” rozdz. 90026 „Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami” w kwocie 900,00 zł wykazano § **2310** „Dotacja celowa przekazana gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jst”, natomiast z załącznika Nr 2 do projektu uchwały przedstawiającego plan wydatków wynika, że w rozdz. 90026 powyższą kwotę zaplanowano w § 2900 „Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów, związków metropolitalnych na dofinansowanie zadań bieżących”.

4. W uzasadnieniu do projektu (str.1) ogólną kwotę subwencji dla Gminy Książ Wlkp. wykazano w wysokości 13.649.253,00 zł, zamiast 15.342.558,00 zł.
5. W uzasadnieniu do projektu (str.2) podano, że „Podatek od czynności cywilnoprawnych, wpływy z opłaty skarbowej i innych opłat oszacowano na poziomie wpływów w roku 2022 – wykonanie planu za III kwartał z roku **202**” zamiast w roku **2022**.
6. W uzasadnieniu do projektu (str.3) zadanie na które otrzymano wstępną promesę dotyczącą dofinansowania inwestycji z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji lokalnych otrzymane z Banku Gospodarstwa Krajowego w roku 2023 w wysokości 1.900.000,00 zł wykazano pn. „Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków – etap I” zamiast „Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków **w Kielczynku**– etap I”

Mając na uwadze całokształt dokonanych ustaleń i analiz Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Lisowska

Pouczenie: *Od uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.*